

29.8.2023

HYVINVOINTIALUEIDEN OHJAUKSEEN LIITTYVIEN SÄÄDÖS- JA TOIMINTATAPAMUUTOSTEN VALMISTELURYHMÄ

Toimikausi 1.9.2023 – 30.6.2024

Tausta

Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Valtion ohjausrooli hyvinvointialueiden osalta on merkittävä. Hyvinvointialueiden ohjauksesta on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämislakeissa (612/2021 ja 613/2021).

Hyvinvointialueiden ohjauksesta vastaavat valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä sisäministeriö kukin omien toimivaltasäännöstensä puitteissa. Myös muilla ministeriöillä on toimintoja, joissa on huomioitava hyvinvointialueet.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittaminen säädetään valtiovarainministeriön tehtäväksi ja siihen liittyen vahvistetaan ministeriön voimavaroja. Hallitusohjelman mukaan valtiovarainministeriön johdolla STM, SM ja VM sekä muut viranomaiset seuraavat ja arvioivat hyvinvointialueiden toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuloksellisuutta. Eri ministeriöiden päällekkäiset hyvinvointialueiden toimintaan ja talouden ohjaukseen liittyvät lakisäänteiset välineet (*muun muassa neuvottelukunnat, neuvottelut ja valtakunnalliset tavoitteet*) yhdistetään. Lakisäänteisiä neuvottelumenettelyitä selkiytetään ja neuvotteluille määritellään nykyistä selkeämmät tavoitteet.

Tietojohtamisen eteneminen varmistetaan ja kokonaisuuden johtaminen varmistetaan ja vastuutetaan ministeriötasolla. Hallitus myös kehittää hyvinvointialueiden vaikuttavuuden, palvelujen saatavuuden sekä kustannustehokkuuden tietopohjaa, tiedon saatavuutta ja avoimuutta sekä vertailtavuutta.

Lisäksi hallitusohjelmassa on sovittu tehtäväksi muita muutoksia muun muassa hyvinvointialueiden talouden ohjaukseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen ohjaukseen.

Kaikki edellä esitetyt hallitusohjelman linjaukset edellyttävät lainsäädäntömuutoksia ainakin hyvinvointialuelakiin ja edellä mainittuihin järjestämislakeihin. Säädosmuutosten valmisteleminen ja hallituksen esitysten antaminen vaiheistetaan.

Tehtävä

Valmisteluryhmän tehtävänä on hallitusohjelman hyvinvointialueiden ohjaukseen liittyviin kirjauksiin perustuen:

1. Valmistella syksyn 2023 aikana annettavaksi hallituksen esitys hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittamiseen, toimivaltoihin sekä tarvittaessa myös muihin hyvinvointialueiden ohjauksen muutostarpeisiin liittyvistä säädösmuutoksista sekä toteuttaa säädösmuutoksiin liittyvät tarvittavat kuulemiset ja huolehtia valmisteluun liittyvästä viestinnästä.
2. Valmistella esitys ministeriöiden välisestä ohjauksen johtamis- ja koordinaatiorakenteista sekä johtamis- ja toimintatavoista, joilla luodaan edellytykset hyvinvointialueiden ohjauksen tavoitteiden saavuttamiselle ja mm. tiedolla johtamiselle sekä toiminnan että talouden näkökulmasta.
3. Valmistella kevätistuntokaudella 2024 annettavaksi hallituksen esitykset muista hallitusohjelman mukaisista hyvinvointialueiden ohjaukseen ja talouden hoitoa koskevaan sääntelyyn liittyvistä muutoksista sekä toteuttaa säädösmuutoksiin liittyvät tarvittavat kuulemiset ja huolehtia valmisteluun liittyvästä viestinnästä.

Kohdassa 1 mainitut muutokset annetaan valtiovarainministeriön esittelystä. Ohjauksen yhteensovittamisvastuun säätäminen valtiovarainministeriön tehtäväksi edellyttää muutoksia valtioneuvoston ohjesääntöön, jonka muutokset valmistellaan erillisenä lainsäädäntöhankkeena valtioneuvoston kanslian esittelystä. Lisäksi valtiovarainministeriön toimesta tehdään tarvittavat muutokset valtiovarainministeriötä ja sen osastoja koskeviin työjärjestyksiin.

Hallitusohjelman mukaisesta valtiovarainministeriön ohjausresurssien vahvistamisesta päätetään osana JTS- ja TAE-valmistelua.

Organisointi

Valmisteluryhmän kokoonpano:

Puheenjohtaja

Susanna Huovinen, alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja

Jani Pitkäniemi, osastopäällikkö, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja

Kari Hakari, osastopäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet

Anna Cantell-Forsbom, osastopäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö

Andreas Blanco Sequeiros, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, sisäministeriö

Tiina Snellman, yksikön päällikkö, sisäministeriö

Tanja Rantanen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö (BO)

Virpi Vuorinen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö (BO)

Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö (KAO)

Ville-Veikko Ahonen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö (KAO)

Asiantuntijasihteerit

Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö (KAO)

Elina Vesterinen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Teija Mankkinen, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö

Tekninen sihteeri

Anu Martikainen, johdon sihteeri, valtiovarainministeriö (KAO)

Työryhmä voi tarvittaessa nimittää pysyviä asiantuntijoita tai kutsua asiantuntijoita kokouksiin kuultavaksi.

Työryhmä voi päättää organisoitumisensa tavasta.

Valmistelu tehdään yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Hyvinvointialueiden ja hallinnon -neuvottelukunta seuraa valmisteluryhmän työn etenemistä.

Valmistelun yhteydessä kuullaan myös muita hyvinvointialueiden toimintaan liittyviä ministeriöitä ja virastoja sekä muita keskeisiä sidosryhmiä.

Kustannukset

Valmisteluryhmän työ tehdään virkatyönä. Osallistujat vastaavat omista matkakuluistaan. Mahdolliset muut hankekulut maksetaan momentilta 28.01.01.

Kunta- ja alueministeri

Anna-Kaisa Ikonen

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeriö
Sisäministeriö
Valtiovarainministeriö

VN/20887/2023-VM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: